

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep,
0032 Oslo

Oslo, 16.02.09

Høringsuttalelse: Forslag til forskrift om tildeling av konsesjoner til havbruk med laks, ørret og regnbueørret i sjøvann 2009

Norske myndigheter har ved en rekke anledninger uttalt at norsk havbruksnæring skal drives innenfor en miljømessig bærekraftig ramme. Det må en rekke utbedringer til før denne næringen kan betegnes som bærekraftig. Bellona anbefaler derfor at det ikke tildeles nye konsesjoner for oppdrett av laksefisk før myndighetenes intensjoner om bærekraft er oppfylt.

Oppdrettsnæringen i Norge er i sterk vekst. I 2007 økte produksjonen av laksefisk med 20 prosent, til mer enn 800.000 tonn. Stadig vekst fører til økt miljøpåvirkning på alle plan, både lokalt og globalt.

Bellona har over flere år arbeidet med å samle dokumentasjon og videreformidle informasjon om oppdrettsnæringens miljøpåvirkning, primært Norge. Dette arbeidet har resultert i at vårt fokus har blitt rettet mot fire hovedutfordringer; 1) rømming, 2) lakselus, 3) organisk utslipp og 4) fôr og fôrressurser. Status i dag er at til tross for nedgang har man fortsatt en utfordring med rømt oppdrettet laksefisk, probelemene knyttet til lakselus er minst like store som før, utlippene av nitrogen og fosfor fra oppdrettsanlegg øker i takt med produksjonen og en stadig voksende næring forbraker stadig mer ressurser i form av ulike fôrråvarer. Det er forventet at oppdrettsnæringen vil vokse videre. Både næringen selv og myndighetene signaliserer dette. Det er viktig at dette skjer innenfor rammene av en bærekraftig utvikling.

Før tildeling av nye konsesjoner for oppdrett av laksefisk og ytterligere økt vekst i næringen kan godtas må følgende krav oppfylles:

- Oppdrettsnæringa må vise at klarer å holde nivået av rømt oppdrettet laksefisk lavt over en periode på tre år. Tallmessig vil dette si at antall rømte individer holdes godt under 200.000 og at innblanding av rømt oppdrettslaks i ville gytebestander kommer ned under 5 % innblanding som anbefalt av NINA og Direktoratet for Naturforvaltning. Dagens innblanding av oppdrettslaks i ville gytebestander ligger på rundt 15 %.
- Det må etableres en tåleevne for lakselus i de fjordområdene hvor det drives oppdrett av laksefisk. Dette for å sikre at dødeligheten på sjøørret og utvandrende laksesmolt er lav. Nye konsesjoner for oppdrett av laksefisk vil føre til flere verter for lakselusa. Flere verter innebærer økt totalbelastning av lakselus og økt belastning på vill laksefisk. Før nye konsesjoner kan tillates må vi vite hvor mye lus de ulike

fjordområdene tåler, hva som kan sies å være bærekraftig med tanke på de negative effektene på bestander av vill laksefisk og justere oppdrettsaktiviteten i henhold til dette.

- Myndighetene må etablere en tallfestet grense for organisk belastning i fjordområder der det drives oppdrett. Denne grensen må representere totalbelastningen fra både oppdrett, industri, jordbruk, kommunalt avløp, bakgrunnsavrenning m.m. Bæreevnen for de ulike fjordområdene vil variere ut i fra lokale forhold som vanddyb, vannutskifting og eksisterende kilder til organisk belastning. Myndighetene må ut i fra miljømessige hensyn fastsette grenser for hvor mye de ulike fjordområdene tåler av slik belastning før ytterligere konsesjoner eventuelt tildeles.
- Det er uttalt fra myndighetenes side at havbruksnæringa skal videreutvikles innenfor bærekraftige rammer. Hvis norsk lakseoppdrett skal være bærekraftig må også føret som fisken spiser være sammensatt av råvarer som er høstet/produisert på en bærekraftig måte. Bestanden av kolmule har i lang tid vært kraftig overfisket. Det høstes langt mer kolmule enn det ICES og Havforskningsinstituttet i Bergen sier er bærekraftig. Før norske myndigheter kan tillate seg å utstede nye oppdrettskonsesjoner må de justere høstingen av kolmule til å passe inn i en bærekraftig ramme.

Bellona anbefaler på bakgrunn av dette at det ikke tildeles nye konsesjoner for oppdrett av laksefisk før myndighetenes intensjoner om bærekraft er oppfylt.

Med Vennlig hilsen

Marius Dalen
Fagansvarlig akvakultur